

OHJE LOKITIETOJA KOSKEVIIN TIETO- SEKÄ SELVITYSPYYNTÖIHIN SYSMÄN KUNNAN SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMESSA

Asiakaslähtöisessä potilas- ja asiakastietojärjestelmien käytönvalvonnassa on kysymys salassapito- ja henkilökisterisäädösten toteutumisen seurannasta jälkikäteisen valvonnan keinoin. Tämä tarkoittaa mm., että asiakkaalla on oikeus pyytää rekisterinpitäjältä (Sysmän kunta) tietoja itseään koskevista, potilas- ja asiakastietojärjestelmien käytöstä kerätyistä käyttäjäkohtaisista merkinnöistä eli lokitiedoista.

Voitte pyytää omia tai huollettavanne lokitietoja Sysmän kunnan potilas- ja asiakastietojärjestelmistä, täyttämällä lokitietoja koskevan tietopyyntö-lomakkeen ja toimittamalla sen kirjaamoomme.

Edellä mainituista Sysmän kunnan ylläpitämistä tietojärjestelmistä lokitietoraporttiin poimittavia ja tulostettavia tietoja ovat:

- käyttäjän nimi,
- käyttäjärooli/ammattinimike poimintahetkellä,
- käytön ajankohta: päivämäärä ja kellonaika,
- käytön luonne (tunnukset: A = lomakekohtainen avaus, K = lomakekohtainen katsominen, P = lomakekohtainen päivitys, Y = hakuehtoihin perustuva kertomuksesta katselu, E = eResepti toiminnallisuuden käyttö),
- käytön kohde (esim. potilaan sairauskertomuslehti, asiakasdokumentointi).

Potilasta hoitava terveydenhuollon toimintayksikkö saa käyttää yhteisessä potilastietorekisterissä olevia toisen toimintayksikön tietoja potilaan hoidon edellyttämässä laajuudessa (vrt. mahdollinen teksti lokitietoraportilla, käyttäjän nimi: aluekatselu). Potilaalla on kuitenkin oikeus kieltää toisen toimintayksikön tietojen käyttö. Potilas saa tehdä ja peruuttaa kiellon milloin tahansa.

Asiakas ei saa käyttää tai luovuttaa saamiaan lokitietoja edelleen muuhun tarkoitukseen. Lokitietoraporttia voidaan käyttää apuna asiakkaan mahdollisesti vireille panemassa lokitietoja koskevan selvityspyynnön yksilöimisessä ja kohdentamisessa.

Jos saamanne lokitietoraportti tai muu syy johtaa mielestänne lisäselvitystarpeisiin tai epäilyihin väärinkäytöksistä, voitte tehdä vapaamuotoisen selvityspyynnön asian selvittämiseksi. Vapaamuotoisen selvityspyynnön nimenä pyydämme käyttämään ”Selvityspyyntö henkilötietojen käsittelystä” ja sen kohdentamiseksi pyydämme teitä täsmentämään:

- milloin epäily asiattomasta tietojen käsittelystä syntyi,
- milloin tietoja on mahdollisesti käsitelty,
- minkälaisista tiedoista on kysymys,
- ketä tietojen väärinkäyttöepäily koskee,
- mihin tietojärjestelmään epäilyt viittaavat.

Selvityspyynnön viitteeksi pyydämme merkitsemään aikaisemmin tekemänne lokitietoja koskevan tietopyynnön pyyntöpäivän (ks. lokitietoraportin alamarginaali). Myös kopio aikaisemmin toimitetusta lokitietopyynnöstä on hyvä liittää selvityspyyntöön. Selvityspyynnössä tulee aina mainita henkilö, jonka henkilötietojen käsittelystä selvitystä pyydetään. Jos selvityspyynnön tekijä on eri henkilö kuin henkilö, jota selvityspyyntö koskee, on pyynnössä oltava myös selvityspyynnön tekijän tiedot. Selvityspyynnön on sen tekijän päivättävä ja allekirjoitettava (vrt. Lokitietoja koskeva tietopyyntö -lomake).

Luovutamme lokitiedot enintään kahdelta vuodelta. Lokitiedot voidaan luovuttaa tätä pidemmältä ajalta vain kirjallisesta, perustellusta syystä. Jos pyydettyä aikarajausta ei ole ilmoitettu, annamme raportin lokitietoja koskevan tietopyynnön saapumispäivää edeltäviltä kahdelta viimeiseltä vuodelta. On myös huomattava, että rekisteritietojen osalta asiakkaan tiedonsaantioikeutta on rajattu lain sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä mukaisesti (18 §). Lain mukaan tarkastusoikeutta ei ole mm. silloin, jos tiedon antamisesta saattaisi aiheutua vakavaa vaaraa rekisteröidyn terveydelle tai hoidolle tai jonkun muun oikeuksille. Jos henkilöllä ei ole rekisterinpitäjään asiakassuhdetta eikä hänestä muutenkaan löydy tietoja rekisterinpitäjän tietojärjestelmästä, lokitietoja/selvitystä ei voida antaa.

Alaikäisen lapsen puolesta tehtävään henkilötietojen käsittelyä koskevaan selvityspyyntöön sekä lokitietopyyntöön tarvitaan molempien lapsen huoltajien suostumus / allekirjoitukset myös erossa asuvien vanhempien osalta. Lapsen yksihuoltajan osalta voimme tarkistaa yksinhuoltajuuden väestörekisteristä. Muissa, toisen henkilön puolesta tehtävissä lokitieto- ja selvityspyynnöissä on oltava liitteenä asioiden hoitoon oikeuttava valtuutus.

Pyydämme huomioimaan, että lapsen huoltajalla ei ole automaattisesti oikeutta saada alaikäisen lapsensa terveydenhuoltopalvelujen käyttöä koskevia tietoja, eikä näin ollen myöskään selvitystä alaikäisen näihin tietoihin liittyvästä henkilötietojen käsittelystä. Kun alaikäinen kykenee ikänsä ja kehitystasonsa perusteella päättämään hoidostaan ja ymmärtämään lokitietojen sekä henkilötietojen käsittelyn oikeat periaatteet, tulee alaikäisen potilaan lokitietopyynnön ja selvityspyynnön pääsääntöisesti olla hänen itsensä tekemä.

Lähetämme lokitulosteet ja selvitykset pääsääntöisesti pyynnössä ilmoitettuun (väestötietojärjestelmän mukaiseen) sen henkilön osoitteeseen, jonka tietoja pyydetään. Perustellusta syystä, esim. sosiaali- ja terveydenhuollon sijoitustapauksissa, voidaan lokitulosteet toimittaa myös muuhun osoitteeseen. Alaikäistä lasta koskevat lokitiedot ja selvitykset toimitetaan asiakkaan iästä riippumatta asiakkaalle itselleen osoitettuna.

Lisätietoja

www.sysma.fi

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@sysma.fi, vaihde: 03-84 310.

Viitteet:

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 11 §, 25 §

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007) 18 §

Henkilötietolaki (523/1999) 6 §, 32 §

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) 7 §, 9 §

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) 11 §

Terveydenhuoltolaki (1326/2010) 9 §

Ohje asiakasaloitteisesta käytönvalvonnasta 12.11.2012, v. 1.0,

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Muistio asiakasaloitteisesta käytönvalvonnasta 12.11.2012, v. 1.0,

Tietosuojavaltuutetun toimisto